

ارزیابی ریسک قراردادهای تامین کالا و ساخت پروژه های عمرانی

خالق براتی¹، محمدعلی قاسمی²

1- دانشجوی کارشناسی ارشد مهندسی و مدیریت ساخت دانشگاه شریف

2- دانشجوی کارشناسی ارشد حقوق تجارت دانشگاه شهید بهشتی

Khalegh.barat@unsw.edu.au

خلاصه :

ارزیابی ریسک در معرض بودن یک پروژه یا قرارداد را در برابر عدم قطعیت مورد بررسی قرار می دهد. این عمل نیازمند داشتن دانشی اساسی از محیطی است که در آن فعالیت انجام می شود، این محیط در برگیرنده کلیه فضاهای قانونی، سیاسی و فرهنگی که اجرای پروژه و قرارداد در آن صورت می گیرد و نیز توسعه درک درستی از اهداف استراتژیک و عملیاتی طرفین اجزا می باشد. این عوامل فاکتورهای هستند که برای موفقیت پروژه یا قرارداد اساسی قلمداد می شوند که شامل تهدیدها و فرصت هایی برای دستیابی به اهداف طرفین درگیر در اجرای قرارداد می باشد. ارزیابی ریسک باید به روشی مناسب و منطبق با ویژگی های قرارداد و پروژه و شرایط محیطی اثرگذار انجام شود تا تضمین نماید که تمامی فعالیت های مهم درون پروژه و قرارداد شناسایی و ارزیابی شده اند و تمامی ریسک هایی که از کلیه فعالیت ها و محیط ها ناشی می شوند تعریف و تبیین شده اند. برای اجرای موفق قرارداد و پروژه تمامی گزینه های انتخابی ریسک مرتبط به این فعالیت ها باید شناسایی و طبقه بندی و ارزیابی و سپس مدیریت شوند.

واژه های کلیدی: ارزیابی ریسک، پروژه های عمرانی، قرارداد ساخت و تامین کالا، ارزیابی کیفی و کمی

1. مقدمه :

پیش از اینکه فرآیند مدیریت ریسک انجام گیرد ضروری است تا ریسک های تخمین زده شده در برابر معیارهایی که تیم قراردادی و طرفین اجرای پروژه آنها را بیان کرده اند مقایسه شوند. این معیارها ممکن است هزینه ها و سودها، نیازمندی های قانونی، فاکتورهای محیطی، اقتصادی، اجتماعی، نگرانی های ذی نفعان باشند. بنابراین ارزیابی ریسک برای تصمیم گیری در مورد اهمیت ریسک ها و اینکه چه ریسک هایی باید پذیرفته و یا پاسخ داده شوند به کار می رود. به طور کلی، ارزیابی ریسک، احتمال رویداد ریسک و اثر آن را بر عملکرد کلی قرارداد تعیین می کند. به طور خاص این فعالیت نیازمند تعیین احتمال وقوع ریسک یا تهدید است و نیازمند آن است که تعیین کند آیا کنترل های موجود اثر بخش می باشند یا خیر. اغلب تعیین چنین مواردی با استفاده از مصاحبه و بازنگری داده ها میسر می شود [1]. در ادامه روش های مختلف کاربردی جهت ارزیابی کیفی و کمی ریسک هادر قراردادهای تدارکات و ساخت پروژه های عمرانی مختصرا توضیح داده می شوند. همچنین بررسی مقایسه ای این روش ها می تواند راهگشای مدیران پروژه و تامین کنندگان کالا در کاهش ریسک ها و نیل به موفقیت های بیشتر گردد.

2. ارزیابی کیفی ریسک

حداقل نیازمندی برای ارزیابی ریسک، یک فهرست مرتب شده ریسک است که در آن ریسک ها بر اساس اهمیت و جدی بودن، رتبه بندی شده است. ریسک های فهرست شده با استفاده از ارزیابی خود از زمان احتمالی از دست رفته، از بیشترین به کمترین مقدار مرتب می شوند [1]. اگر فهرست ریسک ها کوچک باشد می توانید آنها را به سرعت